

Fényképalbum

A fénykép címe:	A régi ház Szigetszentmiklóson apámmal
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Szigetszentmiklós
A fénykép készítésének éve:	1930-as évek eleje
Kulcsfigura:	Korsós Antal

A képen édesapám áll a szőlőlugasban, ami keresztbe futott a kertünkön. Voltak ott gyümölcsfák meg zöldséges is.

Kétéves koromban, 1934-ben költöztünk ki Szigetszentmiklóásra, ahol akkor még a nagyanyám szülei, Takács papáék éltek. Én lényegében Szentmiklóson nőttem fel. Tornácos házunk volt, a tornácról lehetett lemenni a pincébe, és az udvarról lehetett felmenni a padlásra. A házban volt egy hálószoba-féle, és volt mellette egy féltetős lakrész, ahol először öregapámék laktak, a nagyanyámnak az édesapja meg az édesanyja.

Négyszáz négyszögöles kertünk volt. Disznót mindig tartottunk, csirke is volt. Liba, az kevésbé – kacsa inkább –, mert a liba azért elég gyalázatos jószág: a csirkeudvarban, ami fa volt, annak a kergét mind lerágta és megette, különösen a fiatal fákét, meg hát egyik-másik szemtelen is volt, és rátámadt még a gazdára is.

A fénykép címe:	Családunk egy része 1928-ben
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Szigetszentmiklós
A fénykép készítésének éve:	1928
Kulcsfigura:	Korsós György

A kép jobb szélén apám van a bátyámmal. A bal szélén sapkában áll Fekete nagypapa, aki velünk lakott Szentmiklóson. Balról a harmadik személy Takács papa, mögötte felfelé néz sapkában a nagybátyám.

1928-ban a szüleim még nem laktak Szigetszentmiklóson. Kétéves koromig nagyanyámmal együtt Budapesten, az úgynevezett Búrtelepen laktak szolgálati lakásban; ez a Beszkárt-telep volt, az angyalföldi remíz, ami ma is megvan a XIII. kerületben. Apám köztisztviselő volt: díjbeszedő, aztán a Beszkártnál a gazdasági osztály dolgozója, anyám háztartásbeli.

A fénykép címe:	A szentmiklósi udvar
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Szigetszentmiklós
A fénykép készítésének éve:	1959
Kulcsfigura:	Korsós Bálint

A képen Bálint fiam látható az édesanyjával és a nagyanyámmal. Ez a régi szigetszentmiklósi ház, ahol először tanyáztunk. '39-ben bővítette apám még egy szobával, fürdőszobával, konyhával, kamrával; akkor egy kicsit hosszabb lett. A mellette lévő félhajas épületet lebontották részben, úgyhogy megmaradt egy nyári konyha. A melléképületben egy jó darabig még a nagyanyám szülei, Takács papáék laktak, amíg ki nem haltak onnan. A házat, azt hiszem, azóta átépítették, de megvan még. Ez a Kisfaludy utca 7, az utca vége. Azóta átnyitották a vasút alatt a hidat, és így összekötötték a Duna-parti úttal.

A nyári konyha látszik öreganyámmal. Amikor Bálint kétéves volt, '59-ben, akkor ott nyaraltunk.

A fénykép címe:	A szigetszentmiklósi templom
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Szigetszentmiklós
A fénykép készítésének éve:	1930-as évek

Ez a nagyon mutatós, szép templom az, ahova gyerekkoromban jártunk. '44. november végén szétlőtték az oroszok, mert ott állt meg a front november 19-én. Lelőtték a templomtornyot, és a templomot is jórészt romossá tették. Aztán el is bontották. Az építkezés elég sokáig tartott; a '42-ben épült parókiának az első részét, – amelyikben tanácsterem, iroda, presbiteri helyiség volt – összebontották, és ott tartották az istentiszteletet egészen az új templom felépüléséig. Az iskolát is elbontották, így egy tér alakult ki, amelynek a közepére épült az új templom.

A családom vallásos volt, ahogyan ez általában illett akkor a nadrágos embereknek: illett templomba járni, és apám is, anyám is a megfelelő helyeken ültek, úri padban. Megvolt a helyük, én meg a karzaton voltam a rektor fiával; hol az orgona mögött rendetlenkedtünk, hol meg ültünk a padban. Anyám még a Lorántffy-egyesületnek az elnöke is volt Szentmiklóson; karácsony táján gyűjtést rendeztek, amiből aztán, akiknek szüksége volt, annak igyekeztek segíteni.

A fénykép címe:	A szigetszentmiklósi ház melletti réten apámmal
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Szigetszentmiklós
A fénykép készítésének éve:	1935 körül
Kulcsfigura:	Korsós István

Ez a házunk melletti rét, ahol a bátyámmal is gyakran szaladgáltunk. Itt a kutyánkkal szaladgálok, és apám is látható.

Nagyobb koromban sok játszótársam volt. Volt egy része Szentmiklósnak azon a környéken, ahova nyaralni jöttek ki a pestiek, és ezek között is volt sok ismerős meg barát, úghogy azokkal is találkoztunk meg játszottunk.

A fénykép címe:

**A szigetszentmiklósi ház melletti réten
a bátyámmal**

Interjúalany neve:

Korsós István

A fénykép készítésének helye:

Szigetszentmiklós

A fénykép készítésének éve:

1936 körül

Kulcsfigura:

Korsós György

A bátyám hét évvel volt öregebb, mint én. Hét év azért elég sok idő, mi annakidején viszonylag keveset voltunk együtt, később lett valamelyest olyan a viszonyunk, hogy tudtunk beszélgetni. Ő az orvosi egyetemre járt eredetileg, sebész szeretett volna lenni. A Rókus Kórházban gyakorolt Pommersheim mellett, aki nagyon megbecsülte, itt-ott már kisebb műtéteket is rábízott. Egyetlen baja volt csak a bátyámnak, hogy a kémiával nem tudott megbirkózni. Amikor ötödszörre sem sikerült, otthagyta az egyetemet. A Csepel Autógyár akkor indult, és ő oda került; végül raktár- meg szállítási főnökként ment nyugdíjba.

A fénykép címe:

A kelenföldi ifjúsági közösség tábora a tökösmezői üdülőben

Interjúalany neve:

Korsós István

A fénykép készítésének helye:

Tahi

A fénykép készítésének éve:

1951

Kulcsfigura:

Sebestyén Andor

1949-ben, még gimnazista koromban kapcsolódtam be a kelenföldi ifjúsági közösség munkájába. Nagy Géza volt a vezetője, aki köztisztviselőféle volt, de egy nagyon aranyos, kedves, hívő fiú és jó vezető is. Nagyjából 12 éves kortól lehetett csatlakozni a közösséghez.

Volt a kelenföldi gyülekezetnek egy üdülője Tökösmezőn, itt látszik itt a felirata is: „Lássátok milyen nagy szeretet adott nekünk az Atya”. Az idős ember az első sorban Sebestyén Bandi bácsi, néha azért ő is feljött. De nekünk teljesen szabad kezünk volt, a programot is mi csináltuk. Lényegében, amíg Sebestyén Andor volt a kelenföldi lelkész, addig mindig voltak ezek a táborok. Őt '53-ban kényszerítették nyugdíjba.

A fénykép címe:	Fiatalokkal a tökösmezői üdülőben
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Tahi
A fénykép készítésének éve:	1955
Kulcsfigura:	Korsós István

A kelenföldi közösség nagy élmény és nagy segítség is volt a keresztyén életben való növekedésben. Még ma is évente kétszer találkozik a csapat, bár kopik a társaság, nagyjából huszonöten vagyunk az utánunk jövőkkel együtt. Ebből a csapatból többen lettek lelkészek is, de az akkori vezetők közül többek között egyetemi tanár, építészmérnök és minisztériumi főosztályvezető is lett.

A fénykép címe:	A segítőkkel a tökösmezői üdülőben
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Tahi
A fénykép készítésének éve:	1952
Kulcsfigura:	Korsós István

A konyhán is segítettünk, ahol egy kedves öregasszony volt a főnök. Ő ott a konyhán vitézkedett, és mellé álltak be az ifjúságból az öregebbek. A fejszével én vagyok; hát, fát is kellett vágni.

A képen balról: Ürögi Erzsébet, Zakariás Erika, Krajcsovits Margit, Mari néni, Zakariás Klára és én.

A fénykép címe:	A tökösmezői üdülőben fiatalokkal
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Tahi
A fénykép készítésének éve:	1953
Kulcsfigura:	Nagy Géza

A fiatalokkal lejártunk Tahiba istentiszteletre. Ott akkor egy Sprecher László nevezetű kántor volt, aki oratóriumokat is írt, többek között az Onesimust, amiben – miután nyáron volt – mi is részt vállaltunk, az énekkarban, és úgy adtuk elő a Tahi templomban. Ecsedy Aladár bácsi, a lelkész is nagyon szívesen fogadott; volt, amikor a tanácsterembe hívott be bennünket és elmesélte a gyülekezet történetét. Így azért ez a közösség belenőtt az ottani gyülekezetbe is.

A kép közepén kisfiúval az ölében Nagy Géza, a közösség vezetője ül.

A fénykép címe:	Teológuskirándulás Hűvösvölgyben
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Hűvösvölgy
A fénykép készítésének éve:	1951
Kulcsfigura:	Denke Gergely

Ez az első őszi teológuskirándulásunk Hűvösvölgyben. A felső sorban balról Meszlényi Zoltán, Escher József – aki később kilépett –, Bucsay Mihály, alsó sorban balról Simonfi Sándor, Denke Gergely és én.

Érettségi után mindjárt felvettek a pesti Teológiára. A felvettek között volt két olyan is, akiknek már voltak főiskolai illetve egyetemi éveik. Szőnyi Gyurinak két éve volt meg az egyetemen, amit beszámítottak, a komámát, Denke Gergelyt pedig államvizsga előtt rúgták ki az egyetemről. Ő földrajz-történelem szakos tanár lett volna, de valamit nem írt be az életrajzába, ami később kiderült. És így került be a teológiára, mert Pap László dékán bizonyos értelemben még ezt a szerepet is vállalta, vagy ebben is próbált segíteni, hogy az innen-onnan kiesett emberek is megtalálják a helyüket. És tényleg, Gergő is megtalálta a helyét, Szőnyi Gyuri is. Gyuri egy darabig Csekey Sándornak a tanársegédje volt Pesten, aztán Patakon a gyakorlati teológia professzora lett diósgyőri lelkészként.

A fénykép címe:	Ötödévesek a negyedik évfolyammal
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Budapest
A fénykép készítésének éve:	1955
Kulcsfigura:	Pap László

Ez volt a budapesti Teológia ötödik évfolyama a negyedik évfolyammal 1955-ben. Harmad- és ötödéves korunkban jártunk együtt. A negyedévről Mészáros Sanyi '56 után kiment Amerikába, és aztán Bán Józsi is kiment Svájcba, mert a rendőrség igencsak rászállt a holland kapcsolata nyomán; ezt akkoriban nem vették jó néven. Így aztán csak Szabó Miska maradt a háromfős évfolyamukból. Mi voltunk tizenegyen.

A képen a harmadik sorban balról: Vikár Zoli, aztán én vagyok, Papp Vili, Szécsényi Gyuri, Deák Zoli. A második sorban balról: Németh Géza, aztán Pungur Béla, Csizmadia Lali, Horváth Berci, Fáy Ali. Ülnek balról: Bán Józsi, Szücs Margit, Pap László, Szabó Miska és Mészáros Sanyi. Egyetlen lányunk volt, Szücs Margit. Sajnos Németh Géza, Fáy Ali, Szécsényi Gyuri, Csizmadia Lali már elmentek.

Pap László nagyon kedves, nagyon figyelmes ember volt, és hihetetlenül jól érzékelte a teológián történeteket anélkül, hogy ő nagyon sokat csellengett volna közöttünk. Amikor például az exhortáción prédikált, mindig tudta, hogy mi az a fontos dolog, amiről most beszélni kell, ami bennünket is foglalkoztat, ami megoszt vagy gondot jelent. Ilyen értelemben ő nem véletlenül volt, ha jól emlékszem, kilenc évig dékánja a teológiának. Ismerte az ifjúságot, figyelt is rá, és persze ugyanakkor jól érzékelte a politikai dolgokat is. Megvolt a kapcsolatrendszere, de megvolt a tartása is, és lényegében nem hódolt be. '56 után megkérdeztük tőle, hogy miért hagyta magát kitenni a Teológiáról. Akkor azt mondta: tudjátok elegendem volt a hazudozásból, a kétszínűségből.

A fénykép címe:	Teológus kiszállás Esztergomban
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Esztergom
A fénykép készítésének éve:	1956
Kulcsfigura:	Korsós István

Ez egy kedves kép. Esztergomi kiszállás, 1956. május 9-én Nagy Barnával. Akkor ott még Csizmadia Dániel volt a lelkész, és az egyik fia, a Lali, aki közösségi társunk volt. Balról a felső sorban: Magócsi Pista, aztán Németh Géza, Nagy Barna, Bárczay Gyuszi, én, az alsó sorban visszafelé, jobbról: Horváth Berci, Bán Józsi, Pungur Béla és Szabó Miska.

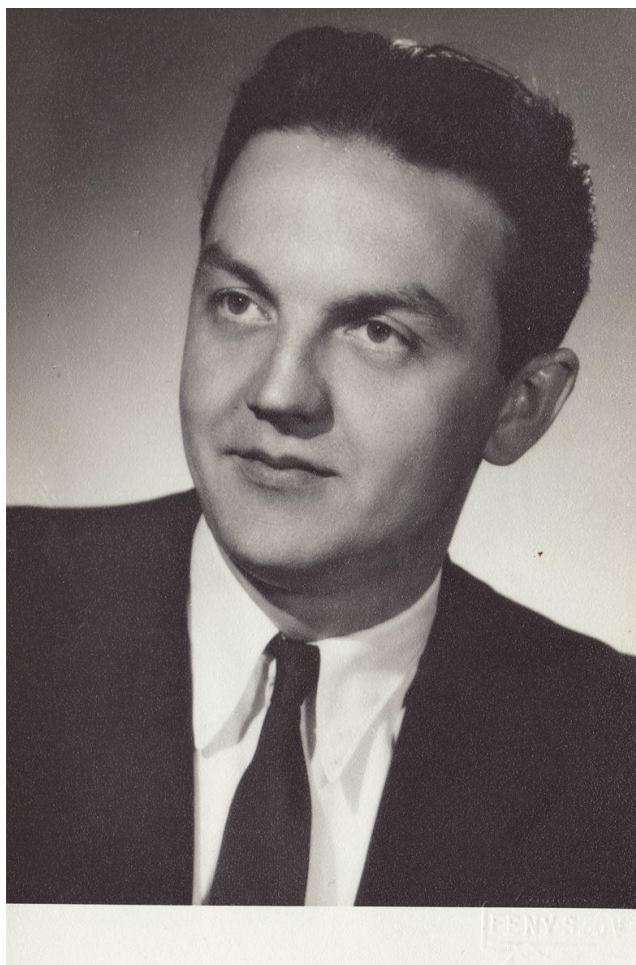
A fénykép címe:	Irénke évfolyama a minősítő vizsga után Debrecenben
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Debrecen
A fénykép készítésének éve:	1952
Kulcsfigura:	Sárosi Irén

Feleségem, Irénke évfolyamképe a debreceni Teológián az első évet követő minősítő vizsga után. Négyen voltak lányok az első éven, ebből kettő férjhez ment még azon a nyáron, a másik kettő együtt végzett. A tanár középen Illyés Endre.

Irénke sárospataki volt. Eredetileg Patakra iratkozott be, de azon a nyáron megszüntették a pataki Teológiát, és ő Debrecenbe került, ott is végzett – azt szoktam rossznyelvűen mondani, hogy megszökött előle a pataki Teológia.

A fénykép címe:	A teológiai tanulmányok befejezése után
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Sárospatak
A fénykép készítésének éve:	1956
Kulcsfigura:	Sárosi Irén

A fénykép címe:	A teológiai tanulmányok befejezésekor
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Budapest
A fénykép készítésének éve:	1956
Kulcsfigura:	Korsós István

A fénykép címe:	A Varga-hegyen
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Miskolc
A fénykép készítésének éve:	1957
Kulcsfigura:	Sükös Pál

A Varga-család által lakott Vargahegyre járt fel a miskolctapolcai káplán vasárnap délután istentiszteletre; az öreg Vargáéknál tartottuk az istentiszteletet. Sükös Pál tapolcai lelkésszel az istentiszteletre vezető úton állunk itt.

'57-ben kerültem Miskolctapolcára segédlelkésznek, Sükös Pál mellé. Ott elég sok gubanc volt sajnos. Mikor engem elindított látogatni a gyülekezetbe, ott is, a gyülekezetben is az ő negatívumai kerültek elő. Akkor tanultam meg, hogy akkor lehet igazán véleményt mondani, ha a másik felet is meghallgatjuk. Úgy viszonyulni valakihez, hogy csak az egyik felet hallgatom meg, az sohasem járható út. Elég nehéz volt Sükös Pállal beszélgetni, de lényegében azért ezt kellett volna, és én elmulasztottam. Pedig itt-ott lett volna erre lehetőség, mert a Vargahegy – Miskolcnak ez a külső része – Tapolcához tartozott, és oda jártunk fel együtt minden vasárnap délután istentiszteletre – gyalog lehetett felmenni Tapolcáról.

A fénykép címe:	Házasságkötéskor
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Sárospatak
A fénykép készítésének éve:	1957
Kulcsfigurák:	Sárosi Irén és Korsós István

Irénke cserediák volt Pesten, előttem ült a padban a Teológián, és váltottunk talán három szót. Aztán Dunaalmáson találkoztunk, a fogyatékos gyereketthonban, ahova mi, teológusok alkalmanként jártunk segíteni. A vezetőnő megkérte a teológusokat, így engem is az áhítat tartására. És ahogy mentünk hazafelé, Irénke megcsipkedte a prédikációm. Akkor jöttem rá, hogy ez egy értelmes lány, érdemes lesz kezdeni vele valamit. És amikor a végére ért az egy hónap, akkor már úgy indultunk el, hogy összetartozunk. Ez az ige volt, ami aztán megerősített bennünket, hogy Dávid jó szerencsés volt, mert vele volt az Isten. És mi ezt úgy fordítottuk le a magunk számára, hogy mi is addig, amíg az Isten velünk lesz, jó szerencsések leszünk. Most már 54 éve, hogy összekötöttük az életünket.

1957. november 9-én még nem voltam pataki káplán, csak várományos voltam. Darányi Lajos volt az eskető papunk Sárospatakon. Elég szűk körű volt az esküvő, hiszen Irénke édesanyja márciusban halt meg, hetvenkét éves korában. Akkor aztán elkezdődött a pataki életem, először a püspöki hivatalban.

Esketési igénk a Zsid 12,14 volt.

A fénykép címe:	A lányunk a pataki ház udvarán
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Sárospatak
A fénykép készítésének éve:	1963
Kulcsfigura:	Korsós Mária

Ez a pataki házunk és a lányunk. Ez Irénke háza volt közvetlenül a főiskola mellett. Az eleje, amiben mi is laktunk, kilencszázhusz körül épült. A hátsó még régebbi volt, amit nem bontottak el. Ott diákszobák voltak. Kovácsi gárdának hívták annakidején az ott lakókat, mert Kovácsi Sándor tanár lakott a házban, és neki voltak diákszobái.

A fénykép címe:	Családi kép Patakon Bálinttal
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Sárospatak
A fénykép készítésének éve:	1960
Kulcsfigura:	Korsós Bálint

A feleségem is ott volt káplán a gyülekezetben, a fizetést kapta, és nyilván be-beugrott, ha szükség volt rá, de akkor születtek a gyerekek, így lényegében ő szolgálatot akkor nem végzett. Hatszáz forint volt a kongrua, kettőnké ezerkétszáz, az tulajdonképpen mindenre elég volt.

A fénykép címe:	Darányi Lajos a sofőrjével
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Sárospatak
A fénykép készítésének éve:	1960-as évek
Kulcsfigura:	Darányi Lajos

Darányi Lajos, Neményi Gyula sofőrrel. A sofőr zsidó fakereskedő volt Miskolcon. 1934-től volt neki autója, úgyhogy tőle tanultam sok mindent annakidején a sofőrségben. A kép a régi tornaterem sarkánál készült az iskolakertben Patakon.

Amikor elkezdődött a pataki élet, először a püspöki hivatalban voltam. Ott tanultam meg gépelni, és így lettem a „gépírókisasszonya” Darányi Lajos bácsinak. Többek között *Az Ige mellett* rovatot is így írogattuk; mindig kérdezte, hogy hány sornál tartok, mert tizennégy sort lehetett írni akkor ebbe. Igazította mindig, és ha visszalapozunk, látszik, hogy azok mindig olyan bejegyzések voltak, amikben tényleg mondanivaló is volt. Lajos bácsi nagyon felkészült volt, és – ezt Újszászy Kálmántól tudom – szigorúan barthiánus. Hihetetlenül egyszerű, hihetetlenül világos igehirdetései voltak. Ha nem is a megszokott tételezéssel, de mindig volt olyan fajta felosztása az igehirdetésének – nem a kötelező három, hanem volt, amikor öt, volt, amikor kettő –, amit meg lehetett fogni. Én valójában tőle tanultam meg, hogy igazából az igehirdetés végén nem árt, hogyha jól össze tudja foglalni az ember, hogy úgy mondjam, egy csontvázat ad a hallgató kezébe, amire majd ő ráaggatja a húst. Ilyen értelemben jó iskola volt nekem Lajos bácsinak a szolgálata.

A fénykép címe:	Batiz Dénessel Sárospatakon
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Sárospatak
A fénykép készítésének éve:	1960-as évek
Kulcsfigura:	Korsós István

Amikor Batiz Dénes Patakon járt, hozzánk is eljött. Batiz Dénest Dobos Károly bácsival együtt fogták perbe a KIE-ügyben annakidején. Ő orvos volt máskülönben.

Dr. Batiz Dénes (1920– 1980): orvos, a magyar ifjúsági és iskola-egészségügy jelentős alakja. Az 1930-as évektől cserkészvezető, a KIE országos vezetőségének tagja. Az 1950-es évektől Sárospatakon egyházközségi főgondnok. 1967-ben az utolsó „egyházi per” fővádlottja volt, vádlott-társai: Kovács Bálint lelkész, Bugárszky Mátyás egyházközségi presbiter, Tisza Imre nyugdíjas diakónus és Dobos Károly lelkész. Mindannyian az 1951-ben feloszlott KIE (Keresztyén Ifjúsági Egyesület) munkatársai, illetve vezetői voltak, akik az ötvenes-hatvanas években is aktívan folytatták az ifjúsági munkát gyülekezeteikben. A vád ellenük „államellenes összeesküvésre tett előkészület” volt, amit a másodfokú ítéletben a Legfelsőbb Bíróság „egyesületi joggal való visszaélés” minősített át. Batiz Dénest első fokon egy évi szabadságvesztésre ítélték, amelyből néhány hónapot töltött le, amikor a kiszabott szabadságvesztési időt háromévi próbaidőre felfüggesztették. Dobos Károlyt hat hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték, ő nem volt börtönben. (Forrás: Barcza József: Az 1956-os forradalom megtorlása a Magyarországi Református Egyházban; *Confessio*, 1994. 2.)

A fénykép címe:	Tiszáninneri lelkésztovábbképző Mátraházán
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Mátraháza
A fénykép készítésének éve:	1964
Kulcsfigura:	Komjáthy Aladár

A tiszáninneri lelkésztovábbképző mindig Mátraházán volt, mert az egyházkerületnek nem volt konferenciaközpontja. Akkoriban lett Ráski Sándor a püspök. Az első sorban jobbról én, majd Irénke, mellette Mózes Mihályné Kecskés Emma, majd Újszászy Kálmán, Ráski Sándor és a jobb szélén Sebestyén Sándor. A bal szélén, a második sorban Irénke mögött látható Komjáthy Aladár, mellette az egyházmegyei gondnok, Szemerey László.

Rendes ember volt Komjáthy Aladár – teológiailag talán nem, de emberségében tényleg –, és szerette, ha a megyében mozgás is van. Ő ajánlott be engem ajánlottak a noszvaji gyülekezetnek, és ő is iktatott be. Itt állandóan volt evangelizáció, és érdekes módon ezt Komjáthy esperes is szívesen vette. Egyetlen kérése volt csak, hogy ő azért valamivel előbb tudjon róla, mint hogy bárki másnak szólok. Koncz Sándor volt az egyetlen, akire azt mondta, hogy most még nem, de egy év múltán minden további nélkül jöhetett Koncz Sándor is az evangelizációra.

A fénykép címe:	Noszvaji pincesor – a bejárati út Bogács felől
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	1960-as évek

Noszvajra a pincesoron keresztül megyünk befelé. A feleségem, aki először járt itt, mikor a teherautóval mentünk befele a falun, azt mondta: „Egyszerre otthon érzem magam”

Noszvajon egy nagyon barátkozós, nagyon kedves gyülekezet volt. A lelkész beiktatása után nyilván megszorodik a templomlátogatók száma, mert meg kell nézni, hallgatni az új papot. És ehhez hozzátartozik, hogy valamit nyilván vinni is kell neki – ezt legkönnyebben a disznótorokkal lehet elintézni, úgyhogy az első éven talán 130 kóstolót kaptunk. Nagyon jó volt például a toros krumpli, amelyik tulajdonképpen az ebéd volt mindig a disznótorban. Van, amelyik hajában főtt krumplival, van, amelyik tört krumplival készül, és potyadék sült húsból, a krumplival összekeverve. Ez nagyon jóízű, én szerettem is, csak amikor a százharmincadikat kellett megenni, az már nagyon nehezemre esett.

Ez is otthonossá tette Noszvajt, meg hát a kapcsolat is épült a gyülekezettel. Én akkor elindultam a gyülekezetet látogatni, és három év alatt jártam végig a négyszáz- valamennyi házat. Két-három nap volt erre egy-egy héten; elindultam reggel 9-kor, és hazaértem este 6 óra körül. Mindig kihirdettem vasárnap, hogy melyik utcába megyek, és mindig megkérdeztem, hogy melyik az utolsó református ház – ott kezdtem a látogatást, aztán ők továbbirányítottak a következő református házhoz.

A fénykép címe:	Mari lányunkkal Noszvajon
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	1960-as évek vége
Kulcsfigura:	Korsós Mária

Mari lányunk itt már nagyobbacska. Háttérben a gyülekezeti terem látszik, ami eredetileg istálló meg kocsiszín volt. Mari már tízéves korától óvónő szeretett volna lenni, és az is lett. Viszonylag korán férjhez ment érettségi után, és Baranyába került.

A fénykép címe:	A régi parókia előtt apámékkal
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	1968
Kulcsfigura:	Korsós István

Ez a régi noszvaji parókia, ami előtt állunk apámékkal. Mari lányom van ott még velünk. Noszvajon lehetett vidámnak lenni.

A fénykép címe:	A család – Bálint nélkül
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	1970-es évek eleje
Kulcsfigura:	Korsós Ádám

Konfirmációkor készült ez a kép, hiszen akkor a gyülekezetben mindig volt fényképész. Bálint nem volt otthon, mert már debreceni diák volt

Amikor annakidején a teológiára jelentkeztem, érdekes módon apám meg anyám attól félt, hogy elveszítik az állásukat. „Kisfiam mi lesz velünk, ha...?” Mondtam, „édesanyám, édesapám, ha az Isten ezt rendelte, akkor megőrzi kendteket is”. De semmi gond nem is volt ezzel. Nyilván igaz az, hogy amikor az Isten kijelöli valakinek az útját, abból kára másnak nem lesz. De ők féltek, ők nehezen szenvedték ezt el, bár később apám elmondta, hogy neki az volt a vágya, hogy az egyik fia orvos, a másik fia pap legyen.

A fénykép címe:	Krumpliszedés gyülekezeti tagokkal és a fiaimmal
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	1980-as évek eleje
Kulcsfigura:	Korsós István

A krumpliszedés mindig közös munka volt, az asszonyok is jöttek segíteni. Én fehér sapkában Bálint és Gábor fiammal és noszvaji asszonyokkal – ahogy noszvajiasan mondják – „ássuk a krumplit” a parókia kertjében a gyülekezeti terem háta mögött.

A fénykép címe:	A bükksgentkeresztii ifjúsgági tábor
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Bükksgentkereszt
A fénykép készítésének éve:	1980-as évek

A '70-es évek elején kerültünk Balog Zoltánékkal kapcsolatba. Ő akkor Bükksgércce járt alkalmanként bibliaórára, ott végzett evangelizációs szolgálatot. Egyszer elhatározta, hogy már megnézi ezt a noszvaji papot. Akkor kezdődött tulajdonképpen a mi barátságunk, a testvéri kapcsolatunk. Kölcsonösen szolgáltunk a gyülekezetben, ifjúsgági alkalmakon is. Különösképpen nyáron jártam sokat Bükksgentkeresztre, ahol Zoltán mindig tartott alkalmakat, amikben segítettem is. A bükksgentkeresztii nyári ifjúsgági tábor Zoltán feleségének, Margitkának volt a szívügye.

Zoltánék nyaralója Bükksgentkeresztben volt, és ő természetesen végezte ott a missziói munkát: először a gyülekezeti tagokat vitte fel egy-egy csendeshétre aztán nyilván másokat is; sokféle volt kapcsolata – a testvére szerencsi káplán volt –, de szinte mindenhol ismerős volt annakidején. Így született meg tulajdonképpen az a missziói munka, ami bizony Ráski Sándort sokszor elvörösítette a mátraházi konferencián, amikor ordítva beszélt arról, hogy vannak itt ilyen zugalkalmak.

Akkor legalizálódott ez a munka, amikor 1983-ban, Siklós József halála után Zoltán az Iszákosmentő Misszió vezetője lett. Bartha Tibor először kihúzta őt a felsorolt lelkészek közül, hogy róla szó sem lehet, de érdekes módon két év múlva éppen ő kérte meg, hogy legyen a vezetője ennek a munkának. Zoltán karizmatikus szervező volt, és az Iszákosmentő Misszió, illetve a Kékkereszt jórészt az ő áldott és jól látszó munkája nyomán született. És akkor legalizálódott Bükksgentkereszt, amikor őék ezt felajánlották, az Iszákosmentő Misszió céljaira.

A fénykép címe:	Évfolyam találkozó Németh Gézáéknál
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Érd
A fénykép készítésének éve:	1974
Kulcsfigura:	Korsós István

Németh Gézáéknál a Barkács utcai lakásukon voltunk. Második sor balról: Irénke mellett Pungurné, aztán Szécsényiné, majd Deákné, Szabóné és Némethné. Elöl balról Németh Géza, Fáy Aladár, Szabó Miska, Deák Zoli és Szécsényi Gyuri, legelöl balról mellettem Viczián Jancsi.

Érdekes módon nekem a teológia elvégzése után lett szorosabb kapcsolatom a volt évfolyamtársaimmal, amikor az évenkénti évfolyam találkozók kialakultak; ezek meghatározók voltak nekem. A teológuscsoportból a Pungur-Csizmadia-Deák trió volt, akik összejártak még végzés után is, és aztán bővült velünk is ez a kör. '71-től kezdve minden évben találkoztunk valamelyik parókián. Ez azt jelentette, hogy három nap volt: az első nap érkeztünk, délutánra mindenki odaért, és a harmadik napon az áhítat meg még egy rövid beszélgetés után indult mindenki haza. '72-ben Noszvajon lett volna a találkozó, de akkor éppen egy nagyobb ifjúsági konferencia is lett volna nálunk, és jött a füles, hogy Füzesabonyban várják a rendőrök azokat, akik ide jönnének, úgyhogy akkor lefújtuk és áttettük a találkozót Bükkzsércre. Szécsényi Gyuri volt ott, évfolyamtársunk volt ő is. A következő év kimaradt, és '74-ben Németh Gézának a Barkács utcai lakásán volt a következő találkozó.

A fénykép címe:	Évfolyam-találkozó a Grossmünster előtt
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Svájc
A fénykép készítésének éve:	1992
Kulcsfigura:	Korsós István

Két barátunk Svájcba szakadt, és így náluk is voltunk évfolyam-találkozón. Busszal mentünk, és bejártuk egy kicsit az országot. A képen balról Deák Zoli, Pungur Béla, én, majd Csizmadia Lajos, Bán Józsi, Horváth Berci, Szabó Miska és Denke Gergely. Horváth Marci és Bán Józsi voltak a vendéglátók, mind a ketten Zürichben éltek.

A fénykép címe:	Évfolyam-találkozó Noszvajon
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	1996
Kulcsfigura:	Korsós István

A képen balról Pungurné Zsuzsa, Papp Vilmos, Denke Gergő, Szécsényi Gyuri, Pungur Béla, visszafelé haladva mellettem Szabó Miska, Fáy Aladárné, aki meghalt, Papp Vilmosné, Szabó Miskáné, Denke Gergelyné, meg Irénke.

A fénykép címe:	Presbiteri konferencia Tahiban
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Tahi
A fénykép készítésének éve:	1994
Kulcsfigura:	Korsós István

A presbiteri konferencián az utódállamokbeli presbiteri vezetők is részt vettek. A Lelkészegyesületben próbáltunk a Presbiteri Szövetséggel is kapcsolatot tartani azon az alapon, hogy a lelkészek is presbiterek.

Az egyházmegyében először missziói előadó lettem, és az voltam vagy 15 évig. Akkoriban kezdődött el például az egyházmegyei lelkészi bibliaóra. Aztán elindultunk gyülekezetlátogatásba; tulajdonképpen nem volt olyan gyülekezete a megyének, amit ne ismertem volna, ahol ne fordultam volna meg. Ezután 12 évig voltam zsinati képviselő, ebből hat évig egyházmegyei küldött, '96-tól hat évig pedig főjegyző. A noszvajiak nem csináltak ügyet a főjegyzőségemből, még főtiszteletű sem lettem – nem is igényeltem –, de mindig volt, amit el kellett végezni, és ilyenkor nagyon kedvesen tudomásul vették, hogy mennem kell.

A fénykép címe:	Dorkával
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	1995
Kulcsfigura:	Korsós István

A noszvaji templomkert előtt sétáltunk Gábor kislányával. Dorka szülei szakvizsgára készültek, ő meg velünk volt vagy két hónapig. Nagyon jóban voltam vele.

A fénykép címe:	A Kékkereszt egri csoportja
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Eger
A fénykép készítésének éve:	2004
Kulcsfigura:	Korsós István

A Balog Zoltánékkal való barátság alapvetően meghatározta azt, hogy belecsúsztam az Iszákosmentő Misszióba. Ő hívott, hogy segítsek, és alkalmanként a noszvaji gyülekezet is türelemmel elnézte ezt nekem, úgyhogy egy-egy hétre elszabadultam a gyülekezettől, és egy-egy konferencián részt vettem. Először hatnaposak voltak ezek a konferenciák, aztán kiderült, hogy az alkoholistáknak nem elég, hogy elindulnak az új életbe, hanem valamiféle segítséget utána is kellene kapniuk, és azóta ez a második hétnek a lehetősége, hogy arról beszéljünk, hogyan tovább. A bibliaismeret is előkerül ilyenkor, aztán a családi kapcsolatokról, a pénzügyekről is szoktunk beszélgetni, tehát mindenről, ami lényeges, és ami meghatározza azért az életet is.

'90 januárjában indult el a Kékkereszt egri csoportja, amelyik már az én gondom volt. Volt ott egy nagyon kedves házaspár, akik a csoport vezetői voltak, nekem csak a lelki dolgokra volt gondom. Ez 2003-ig ment, utána Benke György lett a lelki vezetője a csoportnak. A noszvajiak tudták, hogy csütörtökön fél négytől hat óráig használhatatlan a papjuk, mert négykor kezdődött az egri csoport, és fél hatig legalább együtt kellett velük lenni.

A fénykép címe:	Az utolsó confirmáció
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Noszvaj
A fénykép készítésének éve:	2003
Kulcsfigura:	Korsós István

Ez az utolsó confirmációm a noszvaji templomban, az oktatásnak a felét még én csináltam. Háttérben az új lelkész, Anda Tibor.

A fénykép címe:

Búcsú a noszvaji gyülekezetétől

Interjúalany neve:

Korsós István

A fénykép készítésének helye:

Noszvaj

A fénykép készítésének éve:

2003

Kulcsfigura:

Korsós István

Hetvenéves koromban nyugdíjba mentem, 2003. január 19-én volt a búcsúzás Noszvajon.

A fénykép címe:

**A noszvaji gondnok átadja
a gyülekezet búcsúajándékát**

Interjúalany neve:

Korsós István

A fénykép készítésének helye:

Noszvaj

A fénykép készítésének éve:

2003

Kulcsfigura:

Pintér Elemér

Pintér Elemér, a noszvaji egyházközség gondnoka adta át a gyülekezet búcsúajándékát, egy tűzzománc képet, ami a noszvaji templomot ábrázolja. Az alkotás erre az alkalomra készült.

A fénykép címe:	Korsós István és felesége átveszi a Kékkereszt jelvényt Balog Zoltántól
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Dömös
A fénykép készítésének éve:	2003
Kulcsfigura:	Korsós István

2003-ban mentem nyugdíjba, de már előtte is hívott Balog Zoltán segíteni Dömösre az Iszákosmentő Misszió intézetébe. '96-ban vettük meg az üdülőt a szakszervezettől, akkor lett a Kékkeresztnek a tulajdona, és 2000-től lettünk az egészségügyi ellátórendszerbe betagolt alkoholológiai szakintézet, tehát ugyanazok a normák és elvárások vonatkoznak ránk is, amik az ilyen tevékenységet folytató kórházi részlegekre.

Hetvenévesen jöttem ide Dömösre teljes időben. Most már lassan tizedik éve lesz, hogy itt vagyunk, itt is élünk. Amíg Zoltán élt és vezette a Missziót, addig gondnok voltam: törődtem a házzal, de nyilván a szolgálatokban is benne voltam. És amikor Zoltán 2006-ban meghalt – Margitka is meg Zoltán is nagyon rövid idő alatt, egymás után mentek el –, akkor választottak a Kékkereszt Egyesület elnökének, amit úgy vállaltam, hogy Némethné Balog Kata vállalta az Iszákosmentő Misszió vezetését. 2012-ben jár le a második elnöki ciklusom, és nyilván most már azért érződik, hogy elmúltam húsz éves, de azért még örömet ad a szolgálat, mert kiderül, hogy milyen irgalmas az Isten, aki még így is tud használni.

A fénykép címe:	Országos Kékkereszt-találkozó
Interjúalany neve:	Korsós István
A fénykép készítésének helye:	Dömös
A fénykép készítésének éve:	2005
Kulcsfigura:	Korsós István

Balog Zoltán sokfelé tudott kapcsolatokat teremteni. '85-ben jártunk kint Bécsben, és akkor kezdte el a Nemzetközi Kékkereszttel való kapcsolatépítést; megkereste az ausztriai Kékkereszt embereit, és így kezdődött az a kapcsolat, amiből aztán '93-ban megalakult a magyar Kékkereszt is. 1895-ben, Szabadkán alakult meg az első magyar Kékkereszt Egyesület, ennek '95-ben volt a százéves jubileuma, és erre Zoltán meghívta a Nemzetközi Kékkeresztet. Négyévenként van a Nemzetközi Kékkereszt konferenciája, és Dániában vagy Norvégiában volt a következő. Tőlünk Némethné Kata volt kint, ő mesélte, hogy az afrikaiak odaálltak és kezdték énekelni neki a himnuszunkat, hogy „Jézus Krisztus megszabadított, áldom az Isten bárányát”. Magyarul énekelték, emlékeztek rá.

A Kékkereszt azért alakult meg, hogy szélesebbre nyissa a kaput, tehát ne érezze senki azt, hogy ide csak reformátusok jöhetnek, hiszen valójában mindenki jöhet, akinek szüksége van arra, hogy szabaduljon a szenvedélyéből. És ma már nem csak az alkoholból, gyógyszerből, hanem a játékszenvedélyből, a drogból vagy akár a munkamániából – bármilyen szenvedélyből, amelyik tönkreteszi az ember életét.

A fénykép címe:

Édesanyám kilencven éves

Interjúalany neve:

Korsós István

A fénykép készítésének helye:

Noszvaj

A fénykép készítésének éve:

2000.

Kulcsfigura:

Korsós Antalné sz. Krajcsi Margit